

Araştırma makalesi / Research article

Hemşirelik Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi¹

Examination on the Factors Affecting Nursing Students' Choice of Profession

Nurhan Çingöl² , Seher Zengin³ , Ebru Çelebi⁴ , Mehmet Karakaş⁵

Yazarların ORCID numaraları/ORCID IDs of the authors:
N.Ç. 0000-0003-1398-7943; S.Z. 0000-0003-2638-6848;
E.Ç. 0000-0003-2874-7395; M.K. 0000-0002-0150-6930

¹Bu çalışma, 19-21 Aralık 2019 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen 6. Uluslararası, 17. Ulusal Hemşirelik Kongresi'nde sözel bildiri (özet) olarak sunulmuştur.

²Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı/Bolu

³Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı/Bolu

⁴Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı/Bolu

⁵Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı/Bolu

Sorumlu yazar / Corresponding author: Seher Zengin,
E-posta: seherzengin@ibu.edu.tr

Geliş tarihi / Date of receipt: 25.02.2020

Kabul tarihi / Date of acceptance: 25.03.2020

Atıf / Citation: Çingöl, N., Zengin, S., Çelebi, E., ve Karakaş, M. (2020). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin incelenmesi. *SBU Hemşirelik Dergisi*, 2(1), 17-26.

ÖZ

Giriş: İnsan sağlığına önemli katkılan olan hemşirelik mesleğinin etkin bir şekilde icra edilebilmesi için mesleğin bilinçli olarak tercih edilmesi, iyi tanınması, sevilmesi ve benimsenmesi gerekmektedir.

Amaç: Araştırma hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki araştırma, bir sağlık yüksekokulunda 140 hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencisi ile yürütülmüştür. "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği" ile toplanan veriler tanımlayıcı testler, t testi, ANOVA, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis testleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin hemşireliği tercih etmesindeki ilk üç neden yardım etme isteği, yakınlarının önerisi ve işsiz kalmama düşüncesidir. İdealindeki meslek hemşirelik olanların, hemşireliği kendi isteği ile seçenlerin ve hemşireliği toplum yararına çalışan bir meslek olarak görenlerin, diğer öğrencilere göre mesleki uygunluk puanının anlamlı şekilde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Hemşireliği aile/akraba tavsiyesi ile seçenlerin, kendi isteğiyle seçenlere göre yaşamsal nedenler puanının anlamlı düzeyde yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçmelerinde etkili olan faktörler; yardım etme isteği, yakınlarınca hemşirelik mesleğine uygun görülmesi ve işsiz kalmama düşüncesidir. Ayrıca, hemşireliği ideal bir meslek olarak görenlerin ve kendi isteği ile mesleği seçmenin mesleki uygunluk açısından pozitif bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik; hemşirelik öğrencisi; kariyer seçimi.

ABSTRACT

Introduction: The nursing profession, which has important contributions to human health, to be performed effectively, the profession should be consciously preferred, well recognized, loved and adopted.

Aim: This study was conducted to examine the factors affecting the choice of profession of nursing students.

Method: This descriptive study was conducted with 140 first year students of the Department of Nursing at the School of Health. The data collected through "Introductory Information Form" and "Vocational Choices in Entering The Field of Nursing Scale" were analyzed in a statistical package program by using descriptive tests, t test, ANOVA, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis tests.

Results: The first three reasons why students prefer nursing profession are; desire to help, suggestion of others and to have a profession that is always in demand. It was determined that the professional eligibility score of those who have targeted the nursing profession, those who chose nursing voluntarily and those who see nursing as a profession that works for the benefit of the society is significantly higher than other students ($p<0,05$). It was found that those who choose nursing with family/relative advice have a higher score of life reasons than those who choose voluntarily ($p<0,05$).

Conclusion: The factors that are affecting students' choice to be a nurse can be listed as desire to help people, being considered appropriate for the profession by the relatives and the idea of not being unemployed. In addition, it was observed that perceiving nursing as an ideal profession and choosing nursing profession voluntarily was a positive effect in terms of professional suitability.

Keywords: Career choice; nursing; nursing student.

Giriş

Bir mesleğe giriş, o mesleğin sunabileceği özel uzmanlık ile başkalarına hizmet etmek için kişinin kendisine ve topluma verdiği sözü içerir (Marquis ve Huston, 2018). Meslek seçimi, bireylerin çeşitli meslek grupları arasında en iyi yapabileceğini düşündüğü ve kendisine yakın bulunduğu mesleği tercih etmesidir (Ayaz Alkaya, Yaman ve Simones, 2018). İnsan hayatındaki en önemli kararlardan biri olan bu seçim, bireyin gelecekteki yaşam şeklini etkilemesi açısından da oldukça önemlidir (Ergün ve Güzel, 2016; Ensari ve Alay, 2017). Bir mesleğin tercih edilmesinde bireysel farklılıklar, yetenek ve ilgi alanlarının meslek ile uyumluluğu, aile, arkadaşlar, öğretmenler, sosyal çevre, ekonomik durum ve mesleğin maddi getirisi gibi birçok faktörün rolü vardır (Ensari ve Alay, 2017; Ayaz Alkaya ve ark., 2018). Ayrıca bir mesleği tercih etmeden önce o mesleğin olumlu ve olumsuz yönlerinin bilinmesi de oldukça etkilidir. Bireylerin mesleklerini kendi tercihleri doğrultusunda seçmeleri kişisel mutluluk, iş doyumu, mesleğin profesyonelce icra edilmesi, mesleğin geleceği ve gelişimi açısından da değerli görülmektedir (Ergün ve Güzel, 2016).

Tüm mesleklerin insan sağlığına dolaylı ya da doğrudan katkıları vardır. Ancak sağlık hizmeti sunan meslekler içerisinde hemşireliğin katkılarının daha fazla olduğu söylenebilir (Uyer, 2016). Çünkü hemşireliğin sağlığın korunmasında, sürdürülmesinde, geliştirilmesinde, hastalık durumunda iyileştirilmesinde ve mevcut sağlık sorununa uyum sağlanmasında önemli sorumluluklarının yanı sıra, toplumun gelişmesinde de önemli rolleri vardır (International Council of Nurses [ICN], 2002; Akça Ay, 2016). Hemşireliğe olan ilginin artması hemşirelik mesleğini ayrıcalıklı bir konuma getirmektedir (Zysberg ve Berry, 2005). Yükseköğretim Kurumu Atlas verilerine göre hemşirelik bölümü, 2019 yılında üniversite tercihlerinde en çok tercih edilen ilk dört bölüm arasında yer almaktadır (Yükseköğretim Kurumu [YÖK], 2019). Hemşireliğin meslek olarak tercih edilmesinin nedenlerini belirlemeye yönelik ülkemizde ve yurt dışında yapılan araştırmaların sonuçları benzerlik göstermektedir (Kalkım, Sağkal Midilli, Uğurlu ve Gülcan, 2015; Marcinowicz, Owlasziuk, Slusarska, Zarzycka ve Pawlikowska, 2016; Özdelikara, Ağaçdiken ve Aydın, 2016; Twomey ve Meadus, 2016; Yousef ve ark., 2017; Liaw, Wu, Chow, Lim ve Tan, 2017; Raymond, James, Jacob ve Lyons, 2018; Köse Tosunöz, Eskimez ve Öztunç, 2019). Söz konusu araştırmalarda mesleğin tercih edilmesinde en baskın faktörlerin insanlara yardım etme isteği, kolay iş bulma fırsatları ve çevrenin önerisi olduğu belirlenmiştir.

Mesleği seçerken yaşanan yanılgılar meslek yaşamı içerisinde hizmet verilen bireylerin zarar görmelerine neden olabilecek durumlar oluşturabilir (Önler ve Varol Saraçoğlu, 2010; Ergün ve Güzel, 2016; Bölükbaş, 2018). Bireylerin istemediği bir mesleği yapmasının getireceği olumsuz sonuçlar tüm yaşamlarını ve yaşamları içerisindeki diğer bireyleri de etkileyebilir (İnce ve Khorshid, 2015; Ergün ve Güzel, 2016). Bundan dolayı hemşireliği seçmiş olan öğrencilerin bu mesleği en iyi şekilde yerine getirebilmeleri için mesleklerini iyi tanımaları, sevmeleri ve benimsemeleri gerekmektedir (Işık Andsoy, Güngör ve Bayburtlu-

oğlu, 2012). İnsanların hemşirelik eğitimi almayı seçmesinin nedenlerini belirlemek, eğitimcilerin ve yöneticilerin öğrenci odaklı ve cazip hemşirelik programları geliştirmelerine yardımcı olabilir (Wilkes, Covin ve Johnson, 2015). Bu bağlamda öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçerken etkili olan faktörlerin belirlenmesinin önemli olduğu düşünülerek bu araştırma planlanmıştır.

Amaç

Bu araştırma hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırma Sorusu

Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Tasarımı

Araştırma tanımlayıcı tipte bir araştırma olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini bir üniversitenin 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılı güz döneminde Sağlık Yüksekokulu'na kayıt yaptıran 150 hemşirelik birinci sınıf öğrencisi oluşturmuştur. Örneklem seçimi yapılmamış ve evrenin tamamına ulaşılmaması hedeflenmiştir. Eksik ve hatalı doldurulduğu tespit edilen 10 adet form, araştırma kapsamına alınmamış ve araştırma 140 (%93) öğrenci ile tamamlanmıştır. Araştırma Ekim 2017- Ocak 2018 tarihleri arasında yürütülmüştür.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verileri "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği" ile toplanmıştır.

Tanıtıcı Bilgi Formu: Bu form araştırmacılar tarafından ilgili literatür doğrultusunda oluşturulmuştur (İnce ve Khorshid, 2015; Kalkım ve ark., 2015; Ergün ve Güzel, 2016; Özdelikara ve ark., 2016; Gore ve ark., 2017; Ayaz Alkaya ve ark., 2018). Form yaş, cinsiyet, mezun olunan lise gibi demografik verilerden ve üniversite sınavında hemşireliği tercih sırası, idealindeki meslek gibi hemşireliği seçme nedenlerini anlamaya yönelik hazırlanan toplam 17 sorudan oluşmaktadır.

Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği (HMSÖ): Zysberg ve Berry (2005) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenirliği Önler ve Varol Saraçoğlu (2010) tarafından yapılmıştır. Türkçe Form, 17 sorudan oluşan Likert tipinde bir ölçektir. Ölçek mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler olmak üzere iki alt ölçekten oluşmaktadır. Mesleki Uygunluk alt ölçeği; idealindeki mesleğin hemşirelik olması, bu meslekte kariyer fırsatının ve kendini gerçekleştirme olanağının olması gibi özellikleri içeren 11 maddeden (1,2,3,4,5,7,9,14,15,16,17), Yaşamsal Nedenler alt ölçeği; maddi ihtiyaçları karşılaması, kolay iş bulma olanaklarının olması ve iş güvenliğinin olması gibi özellikleri içeren 6 maddeden (6,8,10,11,12,13) oluşmaktadır. Bu maddelere %0 (meslek seçimimde etkili olmadı) ve %100 (meslek seçimimde

en önemli etkendir) arasında bir değer verilebilmektedir. Ölçeğin ve alt ölçeklerin puanları, ölçeğe verilen cevapların toplam puanının, ölçekteki madde sayısına bölünmesiyle elde edilmektedir. Ölçeğin tanılama amacı bulunmadığından alınan puan aralıklarının da ifade ettiği bir anlam yoktur. Ölçekten alınan puanlara göre, bağımsız değişkenler açısından hemşirelik mesleğinin tercih edilmesinde etkili olan faktörler karşılaştırılmaktadır. Mesleki uygunluk alt ölçeği için Cronbach Alpha değeri 0,77 ve yaşamsal nedenler alt ölçeği için Cronbach Alpha değeri 0,63'tür (Önler ve Varol Saraçoğlu, 2010). Bu çalışmada Cronbach Alpha değerleri mesleki uygunluk için 0,85, yaşamsal nedenler için 0,52 bulunmuştur.

Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırmaya başlamadan önce Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi (BAİBÜ) İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan (Tarih: 18.10.2017 ve Protokol no. 2017/228) etik kurul onayı alınmıştır. Araştırmanın yapıldığı kurumdan ve HMSÖ'yü Türkçe'ye uyarlayan araştırmacılardan izin ile araştırmaya katılan öğrencilerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırma verilerinin istatistiksel analizleri Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 22 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Bulguların yorumlanmasında normallik düzeyine Shapiro-Wilk değeri ile bakılarak, normal dağılıma uygun ölçüm değerleri için parametrik yöntemlerden, iki bağımsız grubun karşılaştırılmasında "Independent Sample-t" test, üç veya daha fazla bağımsız grubun karşılaştırılmasında "ANOVA" test yapılmıştır. Normal dağılıma uygun olmayan ölçüm değerleri için parametrik olmayan yöntemlerden, iki bağımsız grubun karşılaştırılmasında "Mann-Whitney U" test, üç veya daha fazla bağımsız grubun karşılaştırılmasında "Kruskal-Wallis" test istatistikleri, bunlara ait ikili karşılaştırmalar için "Bonferroni Düzeltmesi" kullanılmıştır. Ölçek maddelerinin güvenilirliği Cronbach Alpha katsayısı ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılığın göstergesi olarak ise $p < 0,05$ değeri kabul edilmiştir.

Bulgular

Araştırmada yer alan öğrencilerin %83,6'sı kadın, yaş ortalaması $18,60 \pm 1,21$ yıldır. Öğrencilerin %46,4'ünün Anadolu Lisesi mezunu, %50,7'sinin ilde yaşadığı, %87,1'inin orta düzeyde aile gelirin sahip olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin %52,1'inin annesinin ilköğretim mezunu, %86,4'ünün annesinin ev hanımı olduğu, %31,4'ünün babasının lise mezunu, %32,1'inin babasının işçi olduğu ve %57,1'inin çevresinde sağlık çalışanı bulunduğu saptanmıştır (Tablo 1).

Öğrencilerin %37,1'inin idealindeki mesleğin hemşirelik olduğu, %43,6'sının ilk 3 tercihi arasında hemşireliğin olmadığı, %56,4'ünün hemşireliği kendi isteğiyle seçtiği, %57,1'inin daha önce hemşirelik bakım hizmeti aldığı, %62,1'inin hemşirelik okulları ile ilgili herhangi bir tanıtım etkinliğine katılmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin %56,5'inin insanlara güler yüzlü bir şekilde yardım eden hemşirelerden dolayı hemşirelik mesleğinden etkilendiği belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin %60,8'inin hemşirelik

religi yardım etme, %14,3'ünün merhamet ve %11,4'ünün gülümsemek kavramları ile özdeşleştirdiği tespit edilmiştir (Tablo 2).

Araştırmaya katılan öğrencilerin HMSÖ mesleki uygunluk alt ölçeği puan ortalamasının $65,22 \pm 17,65$ olduğu ve yaşamsal nedenler alt ölçeği puan ortalamasının $49,08 \pm 16,72$ olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin hemşirelik mesleğini seçmelerinde etkili olan faktörler arasında ilk üç sırada "her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir" ($84,21 \pm 20,03$), "çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağını söylerler" ($80,71 \pm 25,57$) ve "hemşirelikte işsiz kalınmayacağını düşünüyorum" ($78,42 \pm 25,98$) ifadelerinin yer aldığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin meslek seçiminde en az etkili olan faktörlerin ise, "hemşirelik dışında yapabileceğim başka iş yok" ($20,07 \pm 28,22$), "hemşirelikten başka seçim şansım yoktu" ($27,50 \pm 33,22$) ve "her zaman hemşire olmak istemişimdir" ($37,57 \pm 26,05$) ifadelerinin olduğu belirlenmiştir (Tablo 3).

Öğrencilerin demografik özellikleri ile HMSÖ mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler puanları karşılaştırıldığında; demografik özellikler ile ölçek puanları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$) (Tablo 4).

Öğrencilerin mesleki özellikleri ile HMSÖ mesleki uygunluk ve yaşamsal nedenler puanları karşılaştırıldığında; araştırmada yer alan öğrencilerin ideallerindeki mesleklere göre HMSÖ mesleki uygunluk alt ölçeği puanları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($\chi^2 = 15,067$; $p = 0,001$). Bu farkın, idealindeki meslek hemşirelik olanların, olmayanlara göre mesleki uygunluk puanının anlamlı düzeyde daha yüksek olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir (Tablo 5).

Öğrencilerin hemşireliği seçme nedenlerine göre hem mesleki uygunluk alt ölçeği puanları ($\chi^2 = 20,365$; $p < 0,001$) hem de yaşamsal nedenler alt ölçeği puanları ($F = 4,075$; $p = 0,008$) arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Mesleki uygunluk puanındaki farkın; hemşireliği kendi isteği ile tercih edenlerin puanlarının, üniversite giriş sınavı puanının yetmesi ve diğer faktörlerden dolayı hemşireliği tercih edenlere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olmasından kaynaklandığı belirlenmiştir. Yaşamsal nedenler puanındaki farkın; mesleği aile/akraba tavsiyesi ile seçenlerin puanlarının, kendi isteği ile seçenlere göre daha yüksek olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir (Tablo 5).

Araştırmaya katılan öğrencilerin hemşirelik mesleğini etkileyici bulma nedenlerine göre mesleki uygunluk alt ölçeği ($\chi^2 = 14,367$; $p = 0,006$) puanları arasında anlamlı farklılık saptanmıştır. Bu farkın, hemşireliği toplum yararına çalışan bir meslek olarak görenlerin puanlarının, hemşireliği iyi gelir getiren, kolay iş bulma fırsatı sunan bir meslek olarak görenler ve hemşireliği etkileyici bulmayanlara göre anlamlı düzeyde daha yüksek olmasından kaynaklandığı bulunmuştur (Tablo 5).

Tartışma

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimlerini etkileyen faktörler incelenmiş ve araştırmanın sonuçları literatür ışığında tartışılmıştır.

Tablo 1. Öğrencilerin Demografik Özellikleri (n=140)

Değişkenler	n	%
Cinsiyet		
Erkek	23	16,4
Kadın	117	83,6
Yaş grupları		
18 yaş ve altı	76	54,3
19 yaş	50	35,7
20 yaş ve üzeri	14	10,0
Mezun olunan lise		
Anadolu Lisesi	65	46,4
Sağlık Meslek Lisesi	37	26,4
Diğer	38	27,2
Yaşanan yer		
Köy/kasaba	26	18,6
İlçe	43	30,7
İl	71	50,7
Ailenin gelir durumu		
Düşük	18	12,9
Orta	122	87,1
Anne eğitim düzeyi		
Okuryazar değil/okuryazar	15	10,7
İlkokul	73	52,1
Ortaokul	23	16,4
Lise	22	15,7
Ön lisans ve üstü	7	5,1
Anne mesleği		
Ev hanımı	121	86,4
İşçi/memur	19	13,6
Baba eğitim düzeyi		
Okuryazar değil/okuryazar	8	5,7
İlkokul	38	27,1
Ortaokul	21	15,1
Lise	44	31,4
Ön lisans ve üstü	29	20,7
Baba mesleği		
Memur	27	19,3
İşçi	45	32,1
Serbest meslek	27	19,3
Çiftçi	10	7,2
Emekli	31	22,1
Çevrede sağlık çalışanı varlığı		
Evet	80	57,1
Hayır	60	42,9

Tablo 2. Öğrencilerin Meslek Seçimi ile İlgili Özellikleri (n=140)

Değişkenler	n	%
İdealdeki meslek		
Hemşirelik	52	37,1
Sağlıkla ilgili diğer meslekler	49	35,0
Sağlık alanı dışındaki meslekler	39	27,9
Hemşireliği tercih sırası		
1.tercih	40	28,6
2.tercih	23	16,4
3.tercih	16	11,4
4. ve üzeri tercih	61	43,6
Hemşireliği seçme nedeni		
Kendi isteğiyle	79	56,4
Aile/akraba tavsiyesi	8	5,7
Puanın yetmesi	41	29,3
Diğer (iş imkânları, rastgele)	12	8,6
Hemşirelik bakım hizmeti alma durumu		
Evet	80	57,1
Hayır	60	42,9
Hemşirelik okulları ile ilgili tanıtıma katılma durumu		
Evet	53	37,9
Hayır	87	62,1
Hemşireliği etkileyici bulma nedeni		
İnsanlara güler yüzlü yardım etme	79	56,5
Toplum yararına çalışan bir meslek olma	20	12,2
İyi gelir getirme ve kolay iş bulma fırsatı sunma	17	12,2
Merhamet	18	12,8
Etkileyici bir yönü yok	6	4,3
Hemşireliğin özdeşleştiği kavramlar		
Yardım	85	60,8
Asık suratlılık	10	7,1
Empati	9	6,4
Gülümsemek	16	11,4
Merhamet	20	14,3

Tablo 3. Öğrencilerin Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği Madde Puan Ortalamaları (n=140)

Hemşirelikte Meslek Seçimi Ölçeği	Ort±SS
Mesleki Uygunluk Alt Ölçeği*	65,22±17,65
Her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir.	84,21±20,03
Çevremdeki insanlar iyi bir hemşire olacağımlı söylerler.	80,71±25,57
Hemşirelik ailem ve benim için uygun bir iştir.	76,28±23,94
Kendimi ifade edebilmemi sağlayan bir iş yapmak istedim.	72,85±26,72
Hemşireliğin kişiliğime uygun bir iş olduğunu düşünüyorum.	68,78 ±25,99
Gereksinimlerimi karşılayabilecek bir meslek aradım ve hemşireliği seçtim.	64,78±31,49
Hemşirelik alanında lider olabileceğimi düşünüyorum.	61,50±28,73
Hemşireliğin benim için iyi bir kariyer fırsatı olduğunu düşünüyorum.	60,85±29,39
Hemşirelik insanların gözünde saygın bir meslektir.	55,00±31,61
Hemşireliğin yarı zamanlı ve vardiyalı araştırma koşullarının olması bana cazip gelmektedir.	54,92±34,58
Her zaman hemşire olmak istemişimdir.	37,57±26,05
Yaşamsal Nedenler Alt Ölçeği*	49,08±16,72
Hemşirelikte işsiz kalınmayacağını düşünüyorum.	78,42±25,98
Hemşirelikte iyi para kazanılır.	64,42±26,45
Başka bir iş yapmak isterdim ama yapamadım.	52,92±35,26
Hemşireliğin sürekli gözde bir meslek olacağını düşündüğüm için hemşireliği seçtim.	51,14±35,05
Hemşirelikten başka seçim şansım yoktu.	27,50±33,22
Hemşirelik dışında yapabileceğim başka iş yok.	20,07±28,22

*Ölçekten alınabilecek değerler 0-100 arasındadır. Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma

Araştırmada yer alan öğrencilerin hemşireliği tercih etmelerinde, mesleki uygunluk puanlarının yaşamsal nedenler puanına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Türkiye’de yapılmış diğer araştırmalarda da mesleki uygunluğun, yaşamsal nedenlere göre öğrencilerin seçimlerinde daha etkili olduğu görülmüştür (Kalkım ve ark. 2015; Ergün ve Güzel 2016; Özveren, Gülnar ve Özden, 2017; Bölükbaş, 2018; Türk, Adana, Erol, Çevik Akyl ve Taşkıran, 2018). Ayaz Alkaya ve arkadaşlarının (2018) Amerika ve Türkiye’deki hemşirelik öğrencileriyle yapmış oldukları karşılaştırmalı araştırmada ise mesleki uygunluğun, Amerikalı öğrencilerin tercihlerini Türk öğrencilere göre daha fazla etkilediği saptanmıştır. Ayrıca araştırmamızda mesleki uygunluk alt ölçeği maddelerinden olan “her zaman insanlara yardım etmek istemişimdir” ifadesi ile yaşamsal nedenler alt ölçeği maddelerinden olan “hemşirelikte işsiz kalınmayacağını düşünüyorum” ifadesinin öğrencilerin mesleği seçmelerinde en etkili faktörler olduğu görülmüştür. Literatürde de bu bulgumuzu destekleyen birçok araştırma bulunmaktadır (Başkale ve Serçekuş, 2015; Wilkes ve ark., 2015; Ergün ve Güzel 2016; Liaw ve ark., 2016; Marciniowicz ve ark., 2016; Sanad ve Awadhala, 2016; Twomey ve Meadus, 2016; Gore, Rickards, Fray, Holmes ve Smith, 2017; Yousef ve

ark., 2017; Bölükbaş, 2018; Raymond ve ark., 2018; Türk ve ark., 2018). Hemşirelik mesleği geçmişten günümüze kadar yardım etme kavramı ile bağdaştırıldığından bu sonuçların elde edilmesi şaşırtıcı değildir. Ayrıca ülkemizde hemşirelik mesleğinin diğer birçok mesleğe göre hem kamu hem de özel sektörde iş bulma olanaklarının daha yüksek olması, mesleğin tercih edilmesinde belirleyici bir faktör olduğu düşünülmektedir.

Çalışmada yer alan öğrencilerden hemşireliği ideal bir meslek olarak görenlerin ve hemşireliğin en etkileyici yönünün toplum yararına çalışmak olduğunu düşünenlerin seçimlerinde, mesleki uygunluk boyutunun daha etkili olduğu belirlenmiştir. Benzer çalışmalarda da hemşireliği idealindeki meslek olarak gören (Özdelikara ve ark., 2016), hemşireliği benimseyen ve seven öğrencilerin tercihlerinde mesleki uygunluğun daha etkili olduğu (İnce ve Khorsid, 2015; Kalkım ve ark., 2015) bildirilmiştir.

Meslek seçiminin insanların gelecekteki yaşamlarını her yönüyle etkileyen önemli bir karar olduğu göz önünde bulundurulduğunda, hemşireliği benimseyerek ve severek seçenlerin, yeteneklerini ve potansiyellerini doğru bir şekilde kullanarak hem mesleki hem de bireysel başarılarının daha tatmin edici düzeyde olabileceği öngörülebilir.

Tablo 4. Öğrencilerin Demografik Özelliklerinin Hemşirelikte Meslek Seçimi Alt Ölçekleriyle Karşılaştırılması (n=140)

Değişkenler	Mesleki Uygunluk		Yaşamsal Nedenler	
	Median [IQR]	İstatistik/p	Ort±SS veya Median [IQR]	İstatistik/p
Cinsiyet				
Erkek	60,9 [36,4]	Z=-1,471	51,81±15,34	t=0,855
Kadın	69,1 [19,6]	p=0,141	48,54±16,99	p=0,394
Yaş grupları				
18 yaş ve altı	68,6 [20,0]	$\chi^2=5,721$	50,63±18,73	F=1,482
19 yaş	65,5 [25,0]	p=0,057	48,60±13,26	p=0,231
20 yaş ve üzeri	73,6 [21,6]		42,38±15,50	
Mezun olunan lise				
Anadolu Lisesi	69,1 [22,3]	$\chi^2=0,003$	51,94±15,09	F=1,928
Sağlık Meslek Lisesi	69,1 [15,0]	p=0,999	45,63±16,10	p=0,149
Diğer	68,2 [30,9]		47,54±19,38	
Yaşanan yer				
Köy/kasaba	67,7 [30,5]	$\chi^2=1,613$	49,74±15,94	F=0,053
İlçe	69,1 [17,3]	p=0,204	48,44±20,47	p=0,948
İl	67,3 [19,1]		49,22±14,58	
Ailenin gelir durumu				
Düşük	65,0 [22,3]	Z=-0,626	48,98±16,49	t=-0,028
Orta	68,2 [20,2]	p=0,531	49,09±16,82	p=0,978
Anne eğitim düzeyi				
Okuryazar değil/okuryazar	65,5 [31,8]		45,0 [30,0]	
İlkokul	68,2 [16,4]	$\chi^2=3,236$	51,7 [24,2]	$\chi^2=3,839$
Ortaokul	63,6 [30,9]	p=0,519	53,3 [16,7]	p=0,428
Lise	69,5 [18,6]		43,3 [13,3]	
Ön lisans ve üstü	77,3 [33,6]		45,0 [38,3]	
Anne mesleği				
Ev hanımı	68,2 [21,4]	Z=-1,184	48,52±16,34	t=-0,995
İşçi/memur	69,1 [20,9]	p=0,236	52,63±19,07	p=0,322
Baba eğitim düzeyi				
Okuryazar değil/okuryazar	70,0 [20,5]		50,41±11,84	
İlkokul	68,6 [18,9]	$\chi^2=1,283$	48,77±18,64	F=0,076
Ortaokul	65,5 [28,2]	p=0,864	49,76±17,66	p=0,989
Lise	69,1 [24,8]		48,18±15,92	
Ön lisans ve üstü	66,4 [18,2]		50,00±16,71	
Baba mesleği				
Memur	64,5 [18,2]		49,93±14,90	
İşçi	69,1 [18,6]	$\chi^2=4,502$	51,51±16,00	F=1,213
Serbest meslek	68,2 [33,6]	p=0,342	48,45±15,73	p=0,308
Çiftçi	67,3 [33,6]		53,66±15,61	
Emekli	70,0 [21,8]		43,87±19,89	
Çevrede sağlık çalışanı varlığı				
Evet	68,2 [20,7]	Z=-0,638	48,08±16,03	t=-0,816
Hayır	69,1 [19,3]	p=0,523	50,41±17,65	p=0,416

t: Independent Sample-t test; F: ANOVA; χ^2 : Kruskal-Wallis H; Z: Mann-Whitney U test; Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma; IQR: Interquartile Range

Tablo 5. Öğrencilerin Mesleki Özelliklerinin Hemşirelikte Meslek Seçimi Alt Ölçekleriyle Karşılaştırılması (n=140)

Değişkenler	Mesleki Uygunluk		Yaşamsal Nedenler	
	Median [IQR]	İstatistik/p	Ort±SS veya Median [IQR]	İstatistik/p
İdealdeki meslek				
Hemşirelik ⁽¹⁾	72,3 [15,2]	$\chi^2=15,067$ p=0,001 [1-2,3]	44,67±16,37	F=2,986 p=0,054
Sağlıkla ilgili diğer meslekler ⁽²⁾	65,5 [26,4]		51,25±15,71	
Sağlık alanı dışındaki meslekler ⁽³⁾	61,8 [26,4]		52,22±17,58	
Hemşireliği tercih sırası				
1.tercih	64,1 [28,4]	$\chi^2=4,791$ p=0,188	46,33±16,68	F=0,591 p=0,622
2.tercih	70,0 [18,2]		51,73±16,39	
3.tercih	68,2 [15,9]		50,20±19,91	
4. ve üzeri tercih	69,1 [23,2]		49,59±16,16	
Hemşireliği seçme nedeni				
Kendi isteğiyle ⁽¹⁾	71,8 [19,1]	$\chi^2=20,365$ p<0,001 [1-3,4]	45,42±16,12	F=4,075 p=0,008 [1-2]
Aile/akraba tavsiyesi ⁽²⁾	62,7 [37,1]		62,91±15,75	
Puanın yetmesi ⁽³⁾	64,5 [25,5]		52,15±17,29	
Diğer (iş imkânları, rastgele) ⁽⁴⁾	58,6 [31,4]		53,47±12,46	
Hemşirelik bakım hizmeti alma durumu				
Evet	69,1 [18,6]	Z=-1,763	50,8 [26,7]	Z=-0,784
Hayır	67,7 [28,9]	p=0,078	50,0 [17,9]	p=0,433
Hemşirelik okulları ile ilgili tanıtıma katılma durumu				
Evet	70,0 [20,0]	Z=-1,081	49,30±16,65	t=0,124
Hayır	68,2 [20,9]	p=0,280	48,94±16,86	p=0,902
Hemşireliği etkileyici bulma nedeni				
İnsanlara güler yüzlü yardım etme ⁽¹⁾	69,1 [17,3]	$\chi^2=14,367$ p=0,006 [2-3,5]	50,0 [20,0]	$\chi^2=3,444$ p=0,486
Toplum yararına çalışan bir meslek olma ⁽²⁾	72,7 [19,6]		45,0 [31,7]	
İyi gelir getirme ve kolay iş bulma fırsatı sunma ⁽³⁾	55,5 [40,0]		58,3 [25,8]	
Merhamet ⁽⁴⁾	66,4 [32,3]		53,3 [24,2]	
Etkileyici bir yönü yok ⁽⁵⁾	37,7 [44,1]		41,7 [22,1]	
Hemşireliğin özdeşleştiği kavramlar				
Yardım	68,2 [20,5]	$\chi^2=5,309$ p=0,257	50,0 [20,0]	$\chi^2=1,863$ p=0,761
Asık suratlılık	73,6 [33,9]		53,3 [22,1]	
Empati	68,2 [19,1]		38,3 [42,5]	
Gülümsemek	73,2 [8,9]		50,8 [22,5]	
Merhamet	64,1 [20,2]		50,0 [22,9]	

t: Independent Sample-t test; F: ANOVA; χ^2 : Kruskal-Wallis H; Z: Mann-Whitney U test; Ort: Ortalama; SS: Standart Sapma; IQR: Interquartile Range

Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğunun hemşirelik bölümünü üniversiteye yerleşmede ilk sırada tercih etmemesine rağmen, yansından fazlasının kendi istekleri doğrultusunda seçtikleri saptanmıştır. Türkiye’de yapılan bazı araştırmalarda (Kalkım ve ark., 2015; Kardeş Özdemir ve Şahin, 2016; Özveren ve ark., 2017; Köse Tosunöz ve ark., 2019) öğrencilerin çoğunluğunun ilk tercihlerinin hemşirelik olmadığı ancak bölümü kendi istekleriyle tercih ettikleri, bazılarında ise (İnce ve Khorshid, 2015; Kırış, 2015; Akman Yılmaz, İlce, Can Cicek, Yuzden ve Yigit, 2016; Karakurt, Yıldırım, Hacıhasanoğlu ve Özmen, 2017) hemşireliği ilk sıralarda tercih ettikleri bildirilmiştir. Yurtdışında yapılan araştırmalarda da öğrencilerin hemşireliği isteyerek tercih ettiği belirlenmiştir (Sanad ve Awadhala, 2016; Yousef ve ark., 2017). Araştırmamızda hemşireliği kendi isteği ile seçen öğrencilerin, tercihlerinde mesleki uygunluk boyutunun anlamlı düzeyde daha etkili olduğu saptanmıştır. Literatürdeki araştırmalarda bu sonucu desteklemektedir (Kalkım ve ark., 2015; Özdelikara ve ark., 2016; Temel, Bilgiç ve Çelikkalp, 2019). Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelik mesleğinin tercih edilmesinde öğrencilerin kendi istek ve görüşlerinin öncelikli olduğu ve kendilerine uygun buldukları için mesleği tercih ettikleri söylenebilir. Diğer yandan meslek seçiminde kendi istek ve görüşleri etkili olsa da neden hemşireliğin tercihleri arasında ilk sıralarda yer almadığının da araştırılması gerektiği düşünülmektedir.

Bu araştırmada aile ve akraba tavsiyesi ile mesleği tercih eden öğrencilerde yaşamsal nedenlerin anlamlı düzeyde daha etkili olduğu belirlenmiştir. Benzer şekilde Temel ve arkadaşlarının (2019) araştırmasında aile tavsiyesi ile mesleği seçenlerde yaşamsal nedenlerin daha etkili olduğu saptanmıştır. Yaşamsal nedenler kapsamındaki maddeler göz önünde bulundurulduğunda gelecek ve iş bulma kaygılarından dolayı, ailelerin çocuklarını hemşirelik mesleğine yönlendirdikleri düşünülebilir.

Araştırmada, cinsiyet değişkeninin mesleğin tercih edilme nedenlerini etkilemediği belirlenmiştir. Ancak kadın öğrencilerin mesleki uygunluk puanları, erkek öğrencilerin ise yaşamsal nedenler puanı yüksek bulunmuştur. Literatürde yer alan araştırmalarda da erkek öğrencilerin tercihlerinde mesleki uygunluğun daha az etkili olduğu belirlenmiştir (Kalkım ve ark., 2015; Kırış, 2015; Özdelikara ve ark., 2016). Hem dünya genelinde hem de ülkemizde yoğun bir talep olmasa da artık erkeklerin de hemşirelik mesleğini tercih ettiği görülmektedir. Bunun en önemli nedenlerinden birisinin geleceğe yönelik ekonomik kaygılar olduğu belirtilmektedir (Kahraman, Ozansoy Tunçdemir ve Özcan, 2015). Bu sonuçlar doğrultusunda, hemşireliğin varoluşundan itibaren kadın mesleği olarak görülmesi ve çalışma alanlarında erkek hemşire sayısının kadınlara göre daha az olmasının mesleğin erkekler tarafından benimsenmesini etkilediği düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma sonuçları, bir sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencileriyle sınırlıdır. Ayrıca öğrenci beyanına dayanmaktadır.

Sonuç

Araştırmaya katılan öğrencilerin idealindeki meslek hemşirelik olanların, kendi istekleri ile bu mesleği seçenlerin ve hemşireliğin en etkileyici yönünün toplum yararına çalışmak olduğunu düşünenlerin mesleki uygunluk puanları daha yüksektir. Diğer yandan aile/akraba tavsiyesi ile seçim yapanların yaşamsal nedenler boyutu yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin, hemşireliği tercih etmelerinde insanlara yardım etme, çevrelerindeki bireylerin önerisi ve iş bulma garantisinin olmasının etkili faktörler olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda farklı nedenlerle hemşirelik mesleğini seçen öğrencilerin, hemşirelik mesleğinin geniş bir yelpazeye sahip seçeneklerini tanımalarına yönelik hemşirelik eğitimi içeriğinde kariyer planlama ve geliştirmeye katkı sağlayacak seçmeli derslerin çeşitliliğinin artırılması faydalı olabilir. Ayrıca, araştırmanın örnekleminin genişletilmesi, yeni değişkenlerin eklenmesi ve nitel araştırmaların yapılması daha farklı sonuçlar ve katkılar sağlayabilir.

Etik Komite Onayı: Çalışmanın yürütülmesi için Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu’ndan (Tarih: 18.10.2017, Karar no: 2017/228) araştırma onayı alınmıştır.

Yazarların Katkı Düzeyleri: Çalışma Fikri (Konsepti) ve Tasarımı - MK, SZ, NÇ, EÇ; Veri Toplama / Literatür Tarama - MK, SZ, NÇ, EÇ; Verilerin Analizi ve Yorumlanması - SZ, MK, EÇ, NÇ; Makalenin Hazırlanması - SZ, EÇ, NÇ, MK; Yayınlanacak Son Haline Onay Vermek - SZ, EÇ, MK, NÇ.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadıklarını açıklamışlardır.

Kaynaklar

- Akça Ay, F. (2019). Mesleki temel kavramlar. F. Akça Ay (Ed.), *Sağlık uygulamalarında temel kavramlar ve beceriler içinde* (7. bs). (s.16). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Akman Yılmaz, A., İlce, A., Can Cicek, S., Yuzden, G.E., & Yigit, U. (2016). The effect of a career activity on the students' perception of the nursing profession and their career plan: A single-group experimental study. *Nurse Education Today*, 39, 176-180. doi:10.1016/j.nedt.2016.02.001
- Ayaz Alkaya, S., Yaman, Ş., & Simones, J. (2018). Professional values and career choice of nursing students. *Nursing Ethics*, 25(2), 243-252. doi:10.1177/0969733017707007
- Başkale, H., ve Serçekuş, P. (2015). Nursing as career choice: perceptions of Turkish nursing students. *Contemporary Nurse*, 51(1), 5-15. doi:10.1080/10376178.2015.1025469
- Bölükbaş, N. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. *Ordu Üniversitesi Hemşirelik Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 10-17.

- Ensari, M.Ş., ve Alay, H.K. (2017). Meslek seçimini etkileyen faktörlerin demografik değişkenler ile ilişkisinin araştırılması: İstanbul ilinde bir uygulama. *Humanitas*, 5(10), 409-422. doi:10.20304/humanitas.358378
- Ergün, G., ve Güzel, A. (2016). Sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümü ilk ve son sınıf öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin incelenmesi. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 1271-1284. doi:10.14687/ijhs.v13i1.3664
- Gore, J., Rickards, B., Fray, L., Holmes, K., & Smith, M. (2017). Profiling Australian school students' interest in a nursing career: insights for ensuring the future. *Australian Journal of Advanced Nursing*, 35(2), 12-22.
- International Council of Nurses (ICN). (2002). *Nursing definitions*. Retrieved From (27.10.2019): <https://www.icn.ch/nursing-policy/nursing-definitions>
- Işık Andsoy, I., Güngör, T., ve Bayburtluoğlu, T. (2012). Karabük Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin hemşireliği tercih etme nedenleri ve mesleğin geleceği ile ilgili görüşleri. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(1), 124-130. doi:10.5505/bsbd.2012.87597
- İnce, S., ve Khorshid, L. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences*, 18(3), 163-171.
- Kahraman, A.B., Ozansoy Tunçdemir, N., ve Özcan, A. (2015). Toplumsal cinsiyet bağlamında hemşirelik bölümünde öğrenim gören erkek öğrencilerin mesleğe yönelik algıları. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 18(2), 108-144.
- Kalkım, A., Sağkal Midilli, T., Uğurlu, E., ve Gülcan, E. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen değişkenlerin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi*, 4, 41-60. doi:10.17371/UHD.2015412758
- Karakurt, P., Yıldırım, A., Hacıhasanoğlu, R., ve Özmen, Ö. (2017). Sağlık yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinin hemşirelik mesleği hakkındaki düşünceleri. *Süreklili Tıp Eğitimi Dergisi*, 26(4), 139-144.
- Kardaş Özdemir, F., ve Akgün Şahin, Z. (2016). Hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1, 28-32.
- Kırağ, N. (2015). Hemşirelik mesleğinin seçiminde ilişkili olan faktörler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 8(4), 226-231.
- Köse Tosunöz, İ., Eskimez, Z., ve Öztunç, G. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimlerini etkileyen faktörler. *Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(2), 91-97. doi:10.30934/kusbed.532097
- Liaw, S.Y., Wu, L.T., Chow, Y.L., Lim, S., & Tan, K.K. (2017). Career choice and perceptions of nursing among healthcare students in higher educational institutions. *Nurse Education Today*, 52, 66-72. doi:10.1016/j.nedt.2017.02.008
- Liaw, S.Y., Wu, L.T., Holroyd, E., Wang, W., Lopez, V., Lim, S., & Chow, Y.L. (2016). Why not nursing? Factors influencing healthcare career choice among Singaporean students. *International Nursing Review*, 63(4), 530-538. doi:10.1111/inr.12312
- Marcinowicz, L., Owłasiuk, A., Slusarska, B., Zarzycka, D., & Pawlikowska, T. (2016). Choice and perception of the nursing profession from the perspective of Polish nursing students: a focus group study. *BMC Medical Education*, 16, 243. doi:10.1186/s12909-016-0765-3
- Marquis, B.S., & Huston, C.J. (2018). *Hemşirelikte Liderlik Roller ve Yönetim İşlevleri*. (A.N. Bahçecik, ve H. Öztürk, Çev.). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri.
- Önler, E., ve Varol Saraçoğlu, G. (2010). Hemşirelikte meslek seçimi ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliliği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 3(2), 78-85.
- Özdelikara, A., Ağaçdiken, S., ve Aydın, E. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve etkileyen faktörler. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2, 83-88.
- Özveren, H., Gülnar, E., ve Özden, D. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Turkish Journal of Clinics and Laboratory*, 8(2), 57-64. doi:10.18663/tjcl.320040
- Raymond, A., James, A., Jacob, E., & Lyons, J. (2018). Influence of perceptions and stereotypes of the nursing role on career choice in secondary students: A regional perspective. *Nurse Education Today*, 62, 150-157. doi:10.1016/j.nedt.2017.12.028
- Sanad, H.M., & Awadhala, M.S. (2016). Bahraini nursing students' perceptions of the nursing profession as a career of choice. *International Journal of Nursing Education*, 8(4), 18-23. doi:10.5958/0974-9357.2016.00116.1
- Temel, M., Bilgiç, Ş., ve Çelikkalp, Ü. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçiminde etkili faktörler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 8(3), 480-487. doi:10.5961/jhes.2018.289
- Türk, G., Adana, F., Erol, F., Çevik Akyl, R., ve Taşkıran, N. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçme nedenleri ile bakım davranışları algısı. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 7(3), 1-10.
- Twomey, J.C., & Meadus, R. (2016). Men nurses in Atlantic Canada: career choice, barriers, and satisfaction. *Journal of Men's Studies*, 24(1), 78-88. doi:10.1177/1060826515624414
- Uyer, G. (2016). Sağlıklı ve hasta hizmetinde hemşirelik mesleği. G. Uyer, ve G. Kocaman (Ed.), *Hemşirelik hizmetleri yönetimi el kitabı* içinde (s.16). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.
- Wilkes, L., Cowin, L., & Johnson, M. (2015). The reasons students choose to undertake a nursing degree. *Collegian*, 22(3), 259-265. doi:10.1016/j.colegn.2014.01.003
- Yousef, S., Athamneh, M., Masuadi, E., Ahmad, H., Loney, T., Moselhy, H.F., ... ElBarazi, I. (2017). Association between depression and factors affecting career choice among Jordanian nursing students. *Frontiers Public Health*, 5, 311. doi:10.3389/fpubh.2017.00311
- Yükseköğretim Kurumu (YÖK). (2019). YÖK Atlas 2019 Tercih Döneminde de Adayların Bir Numaralı Kaynak Sitesi Oldu. Erişim adresi (21.10.2019): <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2019/yok-atlas-2019-tercih-donemi.aspx>
- Zysberg, L., & Berry, D. (2005). Gender and students' vocational choices in entering the field of nursing. *Nursing Outlook*, 53, 193-198. doi:10.1016/j.outlook.2005.05.001